

mělo do r. 1904 jen s oněmi stavbami, ohledně nichž zastupitelstva dotyčných zemí již dala svůj souhlas, a uváží-li se dále, že zákon vodocestný jedná o úpravě celých dlouhých říčních tratí a o kanálech, k jejichž provádění bylo potřebí dlouhé doby. Že vodocestný zákon sám počítá s prováděním vodocestných prací i po roce 1904, plyne z toho, že v § 9 pamatuje na to, jakým způsobem má býti postaráno o náhradu potřebného nákladu po roce 1912. Předpis § 6 má zřejmě jen ten smysl, že s pracemi v § 1 vytčenými se má začítí vůbec nejpozději v roce 1904, pokud arciť do té doby zastupitelstvo dotyčné země dalo svůj souhlas, z předpisu toho nebo z jiných ustanovení zákona vodocestného nelze však dovoditi, že by se s pracemi těmi mělo do r. 1904 započítí v celém rozsahu, t. j. po celé délce tratí v § 1 uvedených. Názoru tomu svědčí i ta okolnost, že zákon č. 50/1931 Sb. předpokládá (§ 13) provádění zákona vodocestného i v době přítomné, ruší v § 21 zákon č. 66/1901 ř. z. jen částečně ve směrech tam uvedených, a zajišťuje úhradu potřeby pro období až do r. 1942 (§ 6). Jsou proto i námitky ad 2.) a 3.) bezdůvodné.

II. Stížnost Veslařského klubu »Slavia« — — — se snaží dovoditi, že žal. úřad neprávem zamítl námitku st-lovu, že vodocestný projekt je v rozporu s potvrzeným přehledným regulačním a zastavovacím plánem bránickým. Než ani tato námitka není důvodná. Neboť ani v zákoně č. 88/20 Sb., ani v jiném zákoně není předpisu, podle něhož by přehledný plán mohl jakkoli prejudikovati vodocestnému projektu, byť přehledný plán byl potvrzen nebo docela snad i proveden. Stav práva je naopak ten, že při kolisi s vodocestným projektem musí přehledný plán ustoupiti. Ale nehledíc ani k tomu, nemůže se st-l s úspěchem dovolávat potvrzeného přehledného plánu již z té příčiny, že potvrzovací výměr min. veř. prací z 15. června 1932 obsahuje výhradu, v níž se stát. regulační komisi ukládá, aby plán projektu vodocestného dodatečně přizpůsobila, takže o kolisi nemůže býti řeči.

Ježto tedy žádná z námitek nebyla shledána podstatnou, bylo obě stížnosti zamítnouti pro bezdůvodnost.

Č. 12.449.

Vodní právo. — Řízení před nss. — Zravitnictví:
Majiteli léčivých pramenů nepřísluší právní nárok na vodoprávní ochranu jeho léčivých pramenů.

(Nález ze 17. června 1936 č. 13.719/36.)

Věc: Město Teplice-Šanov (adv. Dr. Willi Pick z Teplic-Šanova) proti rozh. zem. úřadu v Praze ze 16. srpna 1933 (za zúč. osadu Prosetice člen osadní rady Fr. Preiss) o zřízení vodovodu pro osadu Prosetice.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem okr. úřadu v Teplicích-Šanově z 26. dubna 1932 byl projekt osady Prosetice na zřízení vodovodu ze studně, projekto-

vané na parcele č. k. 161/1, vodoprávně schválen za určitých podmínek a zejména i za té podmínky, že, nastane-li skutečně nad očekávání provozem tohoto vodovodu prosetického nepříznivý vliv na teplicko-šanovská léčivá zřídla, má úřad právo opatřiti potřebné na ochranu těchto zřidel, a nepostačí-li toto opatření, může úřad naříditi i úplné zastavení odběru vody. Námitky, které st-lka proti projektu vznesla a v nichž vytýkala, že zřízením projektovaného vodovodu budou dotčena tepelná léčivá zřídla stěžující si obce, byly cit. výměrem okr. úřadu zamítnuty jako bezdůvodné.

Odvolání, které st-lka z výměru tohoto podala, zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím v podstatě z těchto důvodů: Voda pro osadní vodovod se má podle projektu zachycovati tím způsobem, že se na parcele č. k. 161/1, patřící osadě Proseticím, vyhloubí studna 8 m hluboká a zachycená voda se povede výtlačným potrubím na parcelu č. k. 147, patřící rovněž této osadě. Právní povahou je to voda spodní, která vniká do povrchu země a pod ním dále protéká neb se v těsných vrstvách usazuje; tuto povahu spodní vody podržuje až do té chvíle, kdy vystoupí na povrch. Podle ustálené judikatury mají takové spodní vody povahu věci nenáležejících vlastnický nikomu (res nullius), podrobených pouze v uchopitelných svých částicích okupačnímu právu toho, komu přísluší dispozice s dotyčným pozemkem, a právě pro tuto svoji povahu nespadají vůbec pod vody, jichž poměry jsou upraveny vodním zákonem, a tedy zejména ani pod vody uvedené v § 4 lit. a) zákona vodního. Proto se také na okupaci a užívání těchto spodních vod ustanovení vodního zákona o užívání vod vůbec nevztahují, a neplatí tedy na ně ani předpis § 10 odst. 2 vod. zákona, že u tekoucích vod jest užívání jich omezeno právy ostatních vodních oprávněnců, ani ustanovení § 17 odst. 2 vod. zákona, že povolení politických úřadů je potřebí také u vod soukromých, působí-li se užíváním jich na cizí práva. Z toho plyne, že okupace a užívání spodních vod jsou vyňaty z ingerence úřadů vodoprávních. Proto také nemá vodoprávní úřad pravomoc povolovati, případně brániti obci, aby si zachytila spodní vodu, pokud má k ní přístup, a nemá tedy ani možnost chrániti veřejný zájem ve smyslu § 79 vod. zákona, t. j. ochranu léčivých pramenů, již se st-lka domáhá. K tomu podotýká žal. úřad, že ochranu léčivých pramenů nelze pak vyvoditi ani z jiných zákonných předpisů správních. Proto se zem. úřad ani blíže nezabýval otázkou, budou-li léčivé prameny poškozeny, či nikoliv. Zem. úřad přes tento právní názor neruší v odpor vzatý výměr I. stolice, pokud upravuje zachycení vody ve prospěch st-lky, ježto obec Prosetice nečiní proti stanoveným omezením povolení žádných námitek.

O stížnosti, na toto rozhodnutí podané, uvažoval nss takto:

Nss je podle § 2 zákona o ss povolán jen k ochraně subjektivních práv st-lů. Musil se tedy soud především zabývati otázkou, zda stěžující si obci v její vlastnosti jako majitelky léčivých pramenů, ve které také ve stížnosti vystupuje, přísluší právní nárok na vodoprávní ochranu jejích léčivých pramenů. Otázka tato může býti zodpověděna jen na podkladě vodoprávních norem. Za tou příčinou bylo v prvé řadě zjistiť právní povahu sporu, o který jde.

Jedná se o zřízení vodovodu pro osadu Prosetice. Vodovod ten má býti napájen vodou zachycenou v pozemku, jenž patří této obci. Podle tradiční teorie o spodních vodách není spodní voda zásadně podrobena předpisům zákona o právu vodním. V důsledku toho je vzhledem ke kompetenčnímu předpisu § 75 zákona vodního jakékoli působení na spodní vodu z ingerence úřadů vodoprávních zásadně vyňato. Judikatura ovšem našla dvě cesty, jimiž se pravomoc úřadů vodoprávních může rozšířiti i na dispoice se spodními vodami. Je to především případ, kdy zachycením spodní vody nebo jiným působením na spodní vody se působí na povahu, tok nebo na výšku veřejných vod, ježto podle § 17 zákona vodního jakékoli působení na veřejné vody, ať se děje bezprostředně nebo prostřednictvím jiných toků, vyžaduje vodoprávního schválení. Dále se na podkladě předpisů §§ 20, 36 a 37 vodního zákona konstruuje právo obcí a osad na ochranu vody, potřebné pro případ požáru nebo pro hospodářství jejich obyvatelstva, kteréžto právo se posuzuje jako právo vodní, které proti jakémukoliv zkrácení, tedy i proti zkrácení přivoděnému působením na vodu spodní, musí býti chráněno úřady vodoprávními.

Jen v těchto dvou případech lze nalézt výjimku ze zásady, podle níž otázky, týkající se vod spodních, nejsou podrobeny předpisům zákona vodního a pravomoci úřadů vodoprávních. Nějakého vodoprávního předpisu na ochranu a zachování léčivých pramenů nelze však ve vodním zákoně nalézt, čehož zajisté sluší litovati. Stížnosti jest sice přisvědčiti potud, že v případech, kdy odvádění spodních vod vyžaduje podle předpisů zákona o právu vodním vodoprávního schválení, jako po případě i při povolování vodovodů, mají i zájmy léčivých pramenů ve vodoprávním řízení podle §§ 79 a 81 vod. zákona z »veřejných ohledů« býti vodoprávně chráněny, neboť neztenčené zachování léčivých pramenů sluší vzhledem k ustanovení § 2 lit. b) zákona z 30. dubna 1870 č. 68 ř. z. a též k ustanovením zem. zákona lázeňského z 27. října 1868 č. 38 z. z. čes. (srovn. nález Boh. A 7550/28) uznati za zájem veřejný, který podle cit. předpisů zákona o právu vodním může býti překážkou povolení projektu vodoprávního. Než ochrana těchto zájmů jest ochranou povahy oficiální. Z žádného z citovaných ustanovení nedá se však dovoditi, že by majitelům léčivých pramenů příslušel právní nárok na poskytnutí této ochrany v řízení vodoprávním.

Nemají-li však majitelé léčivých pramenů takového právního nároku, nemohlo ani st-lce nař. rozhodnutím v jejich právech nikterak býti ublíženo, a pokud st-lka tvrdí, že se tak stalo, jest její stížnost bezdůvodná.

Č. 12.450.

Řízení správní. — Spolkové právo: Ustanovení stanov, podle něhož spolek jest oprávněn zastupovati své členy, nezakládá samo o sobě pro spolek právo zastupovati jednotlivé členy v jich právních záležitostech před správními úřady.

(Nález z 18. června 1936 č. 13.501/36.)